

Regional Musik i Sverige

Mottagare

ku.remissvar@regeringskansliet.se

ku.kkm@regeringskansliet.se

2024-03-26

Remissvar från Regional Musik i Sverige gällande betänkandet: Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun SOU 2023:58

Regional Musik i Sverige

Regional Musik i Sverige (RMS) är en nationell samverkansorganisation och kulturpolitisk aktör som arbetar för de svenska regionala musikinstitutionernas intressen och främjar samarbeten dem emellan. RMS har för närvarande 23 medlemsorganisationer, alla med ett regionalt uppdrag att bedriva professionell musikverksamhet inom ramen för de nationella kulturpolitiska målen.

Regional Musik i Sveriges medlemmar ingår i Kultursamverkansmodellen, vilket innebär att förändringar i denna har stor betydelse. Verksamheten hos institutionerna kännetecknas av hög kvalitet, konstnärlig förnyelse, spets och bredd, samt är ett nav i såväl den regionala som den nationella kulturella infrastrukturen och hos vissa även den internationella. Regional musik i Sverige har med sina 23 medlemmar den största musikaliska verksamheten i Sverige, både avseende spelplatser, antal konserter och publik och når i stort alla svenska medborgare genom egna produktioner. Medlemmarnas anslag i de olika regionerna är även i de flesta fall den största posten i regionernas kulturbudgetar då scenkonsten och regionmusiken är kostnadskrävande. Medlemmarna står sammantaget som den största arbetsgivaren avseende frilansmusiker och det så kallade fria kulturlivet och man står för musikalisk grundkompetens i det svenska samhället.

Det är alltså av största vikt att staten fortsätter bedriva en aktiv kulturpolitik och att dialogen med regionerna, och de regionala musikinstitutionerna, såväl formaliseras som är fungerande. Det är också av största vikt att statens anslag, inom modellen, till de regionala musikinstitutionerna höjs och att modellen därmed tillförs mer medel – både för att behålla dagens grundkvalitet och för att verka för konstnärlig förnyelse. I hela landet.

Synpunkter

Utgångspunkten i vårt remissvar är de delar i betänkandet som särskilt berör och påverkar de regionala musikinstitutionerna.

9.1 Ett vidgat system för kultursamverkan

Inledningsvis vill vi säga att vi ser positivt på att kultursamverkansmodellen ständigt diskuteras och vidareutvecklas. Däremot motsätter vi oss förslaget till en helt ny lag och vi tror inte att det kommer bidra till ett rikare och mer varierat kulturliv i hela landet. Vi förespråkar därför att dagens modell bibehålls och utvecklas. Om man sedan från statligt, och kommunalt, håll ser ett

Regional Musik i Sverige

behov av att skapa en modell för landets kommuner, eller göra överenskommelser med vissa enskilda (läs: större) kommuner, så är detta inte något som behöver påverka dagens Kultursamverkansmodell. Samarbeten och överenskommelser finns också redan idag mellan många regioner och kommuner, där även statliga medel och överenskommelser finns.

Dagens kulturplaner fyller ett behov och ger en helhetsbild. Framtagande gör också att det på många håll i landet skapas positiva synergier där företrädare för regionen, kommunerna, regionala och lokala verksamheter samt enskilda aktörer och medborgare får mötas. Beslutsprocessen innebär också att demokratiska processer upprätthålls och det blir en politisk bredd.

Vi motsäger oss med andra ord att Kulturplanerna ersätts med Kultursamverkansplaner då det finns stor risk att det blir projektstyrt, helhetssynen och långsiktigheten försvinner och att det politiska ansvaret tas bort.

Vi anser att det är bra att de nationella kulturpolitiska målen även är ledstjärnor i Kultursamverkansmodellen och vi har hittills inte generellt upplevt att det är någon målkonflikt. Vi anser därför att dessa bör finnas kvar och de står som garant för långsiktighet som inte styrs av kortsiktiga mål eller trender.

Om staten anslår en särskild ”kulturpåse” till kommunala kulturverksamheter anser vi att det ändå bör finnas vissa prioriterade områden från nationellt håll såsom konstnärlig verksamhet för barn och unga och mötet med de professionella kulturverksamheterna och institutionerna.

9.2 Villkor för fördelning av statsbidrag

Regional Musik i Sverige tycker det är bra att betänkandet tydligt markerar vikten av den konstnärliga friheten och att detta ska vara en av grunderna och kriterierna för såväl anslagsfördelning som själva kulturpolitiken. På alla nivåer. Däremot ser vi inte att det bara därför ska inrättas en specifik lag och vi tror inte att det är rätt väg att gå.

9.3 En breddad modell med ny anslagsstruktur

Vi är positiva till att betänkandet föreslår att utvecklingsbidragen finns kvar, då dessa bidrar till att utveckla kulturen i Sverige. Vi anser emellertid att det i nästa steg ska finnas avsatta medel att tillgå, för de projekt som visat sig lyckosamma, för att det ska finnas möjlighet att, i dialog och samfinansiering med berörd region, dessa övergår till verksamhetsanslag.

Vi har ärligt talat lite svårt att exakt förstå vad ”historiska nyckeltal” i realiteten betyder. Det blir därmed svårt att avgöra om detta är något positivt eller inte.

Såväl mellan medlemmarna inom Regional Musik i Sverige som mellan medlemsinstitutionerna och andra aktörer är samverkan en självklarhet och ibland till och med en förutsättning. Alla förslag som gynnar och ökar samarbeten och samverkan ser vi därför positivt på. Vi ser däremot en risk att det i första hand ska gälla ”de det berör” då det riskerar att gynna de redan starka, inte skapa kultur i hela landet och ge ökade administrativa kostnader.

Vi uppskattar att betänkandet poängterar att nya medel behöver tillskjutas, även om det inte anges några summor. Modellen är redan idag underfinansierad, och uppräkningsarna från statligt håll är små, vilket gör att verksamheternas ekonomi urholkas och vi helt enkelt får mindre kultur till medborgarna i vårt land. Om uppräkningsarna av de statliga medlen uteblir så läggs det en ny

Regional Musik i Sverige

ekonomisk börda på redan utsatta regioner och kommuner. De regionala musikinstitutionerna skulle drabbas hårt av detta då kommuner och regioner redan idag bär stora delar av kostnaderna för verksamheterna.

9.4 Statens arbetsformer

Vi ser inte några större problem med dagens uppföljning och rapportsystem. Det är också av vikt att den statliga nivån fortsätter samla in uppgifter för att kunna göra nationella jämförelser. Myndigheten för kulturanalys är också en viktig instans för att ta fram underlag och sätta fokus på olika områden inom kulturlivet.

9.5 Utvecklade dialogformer

Det är positivt om staten även har dialog med landets kommuner. Det är emellertid viktigt att dialogen sker med alla kommuner och inte bara några få (läs: stora) kommuner. Vi ser att detta skulle riskera att skapa ”a- och b-kommuner”, och att skillnader som redan finns snarare kommer öka och inte gynna en kulturpolitik och ett kulturengagemang i hela Sverige.

Vi önskar också att kontinuerliga och formaliserade statliga dialoger sker med Regional Musik i Sverige och våra medlemmar, gärna tillsammans med de regionala företrädarna (såväl politiker som tjänstepersoner).

9.6 Kommuner med statsbidrag till institutioner

Redan idag samverkar kommuner och regioner på många områden, inte minst vad beträffar institutionerna. Lika viktigt som det är för en region att nå alla i länet, lika angeläget är det att staten tar sitt ansvar för kultur i hela landet, oavsett var man råkar bo.

Vi hoppas att Region Stockholm också ansluter till kultursamverkansmodellen för att modellen på så vis blir komplett och omfattar hela landet. (Vi förutsätter att erforderliga medel tillskjuts.)

10.3 Kulturinstitutionen skolan

Vi är synnerligen positiva till att de estetiska ämnena ska få större utrymme i grundskolan och gymnasiet.